

**[Landbrugsministeren.]**

selv visse bånd for derved at bevare det, der måtte være det væsentlige: at dansk landbrugsjord i rimelig udstrækning fremdeles kan forblive i dansk eje.“

Det var altså det ene hovedformål med mine lovforslag. Det andet udtrykte jeg på den måde:

„Hertil kommer, at der fremdeles bør være adgang for landbrugets unge til på rimelige vilkår at etablere sig som selvstændige landbrugere. For at skabe baggrund herfor må det undgås, at landbrugsejendommens prisniveau påvirkes væsentligt af efterspørgslen fra personer, som ikke skal leve af at være landmænd, men ønsker at erhverve jord dels med henblik på værdifast kapitalanbringelse, dels af skattemæssige hensyn. Således som forholdene er i dag, må landboungdommen i vid udstrækning afstå fra at købe landbrugsejendomme på grund af de høje og stadig stigende priser, der ikke står i rimeligt forhold til landbrugets afkastningsevne.

Efter min opfattelse vil de foreslåede foranstaltninger være velegnede til at hidføre den beskyttelse af det selvstændige landbrug, som må anses for påkrævet i den foreliggende situation, uden at der herved lægges for stramme bånd på landbrugets bevægelsesfrihed. Jeg vil i denne forbindelse gerne betone, at bopælskravet ikke er rettet mod danske landmænd, men tværtimod har til formål at forbeholde landbrugsjorden for danske landmænd. Om noget stavnsbånd i den forstand, at ejeren af en landbrugsejendom ikke frit kan afhænde sin ejendom og erhverve en anden, er der naturligvis ikke tale.“

Jeg har hermed udtrykt det væsentlige af, hvad der er formålet med lovforslaget.

Jeg skal dernæst sige et par ord om ændringsforslagene. I betænkningen skriver oppositionen om mine ændringsforslag, at de er en følge af oppositionens indsats i udvalget. Det er rigtigt, eller skal jeg nøjes med at sige: det er delvis rigtigt; de er et resultat af overvejelser, jeg har været inde på efter forhandlingerne i udvalget. Det ændringsforslag, der går ud på øgede samdriftsmuligheder, er udtryk for en imødekommethed over for oppositionens syns-

punkter, og tillige betyder det en samordning af samdrifts- og sammenlægningsbestemmelserne, som jeg synes er rimelig. Det er ganske rigtigt, at gartneribruget efter ændringsforslagets fremkomst er mødt frem med en meget stærk protest, en protest, som jeg delvis er uforstående over for; jeg synes, tonen i den er meget skarper, end realiteterne kan holde til. Jeg vil gerne understrege, at gartneribrugets problemer i denne forbindelse synes jeg udmærket kan klares, og skal der en tilføjelse til, er jeg i høj grad villig til at drøfte det.

Det er muligt, at det ikke var sammenlægningsbestemmelserne, der var den væsentligste årsag til gartneribrugets protest, men snarere det andet ændringsforslag, jeg har stillet, om, at bopælspligten fraviges; hvis man har haft 3 års praksis i landbruget, efterfulgt af 5 måneders undervisning på landbrugsskole; men også i det tilfælde kan gartneribrugets problemer klares. Ændringsforslaget er tænkt som en belønning for og en opfordring til uddannelse, slet ikke det, man fra anden side lægger i det.

Jeg har i øvrigt forstået af forhandlingen i dag, at det faktisk ligger sådan, at de radikale og socialdemokratiet ingen begejstring føler for denne ændring; jeg har forstået, at socialistisk folkeparti er imod den, hvad der måske er mindre væsentligt, men jeg har også forstået, at venstre og de konservative nærmest er meget skeptiske over for den. Hvis situationen virkelig er den, jeg nævner, vil jeg gerne mellem anden og tredje behandling overveje, om ændringsforslaget skal underkastes en ændring. Hvis ingen ønsker denne lempelse — som efter min mening ikke rokker ved sikkerheden i de øvrige bestemmelser, den nationale sikkerhed — hvis man ikke ønsker denne lempelige og friere behandling, ja, så er jeg i hvert fald parat til at overveje, om vi skal ændre det igen. Men jeg skal ikke lægge skjul på, at jeg betragter ændringen som et fremskridt, jeg betragter den som en smidiggørelse, og jeg synes, det er rimeligt at give en belønning til de unge landmænd, der virkelig dygtiggør sig også teoretisk.

Endelig er der ændringsforslaget om lempelse af forkøbsretten. Vi er blevet gjort opmærksom på, at der kan være et problem dér, men jeg tror faktisk aldrig det vil komme til at foreligge i praksis.